

Bende Tamás

felszínre hozni mindent

---

versek húgomnak

1.

a kert végében a hatalmas diófa, hogy mikor ültettük, nem tudom pontosan, buksi a ma napig eszi a diót, hátramegy érte és előre hozza, a szájában töri meg a csonthéjat, de előtte beviszi a kutyaólba, amit apánkkal építtettek azután, hogy rexit el kellett altatni, mert porckorongsérve volt, ahogy telik az idő, a kistestű kutyáknál ennek egyre nagyobb a veszélye, nem tudott megmozdulni, napokig vittük az orvoshoz a magatehetetlen állatot, néhány óránként mostuk alóla a szart, tisztítottuk, hogy be ne köpjék a legyek,

erről eszembe jut, hogy apánk mennyit fürdette nagyapánkat, sose láttuk, de borzasztó belegondolni, hogy mi járhatott annak az öregembernek a fejében, akit elvittek az oroszok, és ez egy életre tönkretette az ízületeit, állítólag földbe vajt gödrökben kellett aludniuk, és amikor valahogy hazaérkezett, hetekig kőménylevelesen élt, a fekély miatt, aztán ki is kellett venni a fél gyomrát, kivágták belőle a fél gyomrát, ahogy almából hasítják a rothadást, szóval mit érezhetett ez az egykor büszke és erős ember, mit érezhetett akkor, amikor csak ült a zuhany alatt az odakészített műanyagszéken, folyt rá a meleg víz, a fia, az apánk meg mosdatta, habos szivaccsal dörzsölte a bőrét, mit érezhetett, amikor a lánya vágta le lábujjairól a körmöt, mit érezhetett, amikor szívószállal etették és itatták, mit érezhetett, mikor bocsánatot kért mindenért a halála előtt, bocsánatot kért, azt mondta a lányának, ne haragudjon, ne haragudjon semmiért, őt így nevelték, és éppen ezért azt hitte, így kell gyereket nevelni,

szóval napokig vittük kezelésre a magatehetetlen kutyát, aztán végül úgy döntöttünk, hogy ezt így nem lehet, így élni nem lehet, kihívtuk az állatorvost, hogy ha már ez a helyzet, akkor mégis csak a kertben, itthon, ahol mindannyian élünk, mégis csak itt, ahol ő is élt, mióta megtaláltuk az árokban, a ház előtt, megtaláltuk a két kis keveréket egy dobozban, nyüszítettek, valószínűleg a szomszéd tehette ki őket oda, aki már legalább húsz éve építi a házat, összelopott anyagokból, aki alkoholista, és a lánya is alkoholista, meg annak a fia is alkoholista, és feltehetőleg sose fognak beköltözni, kitette őket, mi meg rájuk találtunk, ha voltunk tán tizenegy évesek, kértük anyánkat és apánkat, hogy hadd tartsuk meg őket, hadd fogadjuk be őket, anyánk nem akart beleegyezni, mert hogy két kutya nagy felelősség, és hogy úgyis rájuk ununk majd, mert a gyerekek mindig ráunnak a kutyákra, de mi kérleltük és könyörögtünk, és aztán belement ő is,

de akkor végül úgy döntöttünk, hogy ezt így nem lehet, és kijött az állatorvos, mi meg előre hoztuk a kutyát, karban hoztuk előre, valami régi plédbe bugyolálva, és letettük a tuja mellé, az árnyékba, mert nyár volt akkor és nagyon meleg, az orvos meg injekciót adott neki, két injekciót adott, egyet, hogy elaludjon, *ugye nem érez semmit, ugye nem fog fájni neki*, kérdezted az állatorvost, sírtál közben, én meg fogtam anyánk kezét, apánk meg simogatta a félig lebénult kutyát, a második injekciótól állt le a szíve és a légzése, de akkorra már elaludt, nem érzett semmit, csak elaludt, az orvos azt mondta, hogy ő elszállítja, nekünk ezzel nem kell foglalkozni, talán zsákba tette, a zsákot meg az autója csomagtartójába, de ezt már nem bírtam végig nézni, bementem a házba, anyánk jött velem, az előszobában összeöleleztünk, és akkor már mindketten sírtunk, menthetetlenül sírtunk, mind a ketten,

buksi azóta is fél az állatorvostól, bizonyára bevésődött az élmény, hogy ő azóta van egyedül, mióta az az ember itt járt, így vésődhet be a veszteség, minden oltásnál apánk fogja meg a kutyát, szorítja a talajhoz, az meg reszket a félelemtől és nyüszít, szóval buksi szereti a diót, beviszi az ólba, amit a bejárati ajtó mellé építtettek, mert ott van az egyik legszélvédettebb hely, a belső falakat hungarocellel bélelték ki, és az egyik bohócos takarót raktátok bele, azt a barna takarót, ami a gyerekkorból maradt meg, apánkkal építtették a kutyaházat, ketten építették, te mindig jobb voltál az ilyesféle dolgokban, én sosem tudtam szerelni, barkácsolni, fát vágni, a fűvet is csak egyszer nyírtam le, akkor is hullámos lett az egész, ti meg röhögtek rajtam, hogy miféle fűnyírás ez, miféle munka, majdnem elbögtem magam, de végül már én is röhögtem, hogy tényleg hogyan lehet így sávokat kihagyni, hogyan lehet így fűvet nyírni egyáltalán.